

بـچى سياسته تى ئەمريکا له ئاست کوردى رـژئاوا روون نيه؟ ... عيماد عەلى

هەميشە پرسياره گرنگه که بـ ئـمەى کورد به تايبه تى لهم کاته دا که ناوچه که به ئاـزیه کی زـر گه وره دا ده روات ئەوه یه؛ ئایا له هەر پـشها تـکدا هـهـوـستی کام هـزی گه وره و به تايبه تى ئەمريکا و روسیا له قازانجی کورد ده بـتـ) ئەمه ش له بهر چه ندين هـکاری خودی و بابه تی که وا فه رز ده کات هەميشه ئـمەى بـ ده وـت چاورهـی دهستی ئەوان بينـ) وهـهـوـستی کام زلهـز له وهـزعه که هه نوکه یه که به و ئاقاره ده بـت که به ره و خانه یه کی پـشـه که وتوتر له هـهـوـی نزيکبونه وه له ئامانجه تايبه تيه کانمان ده بات . ئەگەر ئامانجه ستراتيجه سهره کيه کانی ئەمريکا لهم ناوچه یه له چه ند لایه که وه بخوـنینه وه . تاراده یه ک به وردی خـمان له ناوه خنی مه به ستی ئەمريکا له هه نگاوه بچوکه کانی بده ين ئەوجا له و روانگه وه ده توانين دیده کانی وه ک هـهـوـستی له مهر پرسى کورد تـبـگه ين و، زه مینه ش بـ ئەوه خـش ده که ين که به جوانی و زانتسیانه بیر له خـمان و پرسه سهرکيه که مان بکه ینه وه و دوور له سـز مامهـه له گهـ ئه م زلهـزانه دا بکه ين.

ئەمريکا به خـی ئامانجه ستراتيجه کانی لهم ناوچه یه به ئـلی باس ده کات و له نـهـهـر دـرـکی گوتار و گفته کانیدا هه زار و یه ک ئەگەر ده رده که وـتـ، بـیه هەميشه ئاوات و ئامانج و مه به ستی دـست و دوژمنه کانی ده خوـنـته وه و خـی له قهره ی یه کلایى کردنه وه ی بـچونی دـست و نه یارانی ناه دهات بـ به کراوه یی هـشتنه وه ی بواری زامنکردنی به رژه وه نديه دوور مه وداکانی و ته نانته ئەگەر به ته کتيکی دژه به رژه وه ندى خـیانیش بـت قسه لـ و ناروون ده کەن و بواری گه رانه وه ده هـهـنه وه .

تا ئەوکاته ی زـر شت یه کلایى بووه وه ، ئامانجه سهره کی و نه خشه و پلانه کانی به ناروونی هـشته وه و وا ئـستاش کـمهـک تـروانين و بـچون ده رده خات که وادیاره یه ک خـی سهره کی له چـنـتى بیرکردنه ویه ی له مهر دوارـژی عیراق و ناوچه که ش به روونی ده رناخت و باسی له خه ته گه وره فراوانه که ده کات نه ک ورده کاری و چاورهـی دوا لـکه وته و کارلـکی هاوکـشه کانه و هەميشه پـداگری له سهر هـشتنه وه ی خه تی په یوه نديه ستراتيجه کانی له گهـ وـاته گرنگه کانی ناوچه که ده هـهـته وه و، له مملانهـی زلهـه کانی نه یارانیشى بوار بـ

دستاوه ته ده هڅه کوي.

لهم وه زعي ناوچه که و سوريا به گشتی و کوردستانی رښتیاوا به تایبه تی، تاهم مرښ و نهو ئاماژانہی که بې پښتگیری له کورد له ناوچه یه کی دیاریکراوی خپل یاندا دهرده که ون، به وردی ته ماشایان بکه یں جگه له هه ډولستی کاتی و ته کتیکي نځوان ململان و رښتیاوان له هاوکښه کانی په یوه ست به خپل یان هیچی تری ل ناینین.

به شپوه یه کی گشتی ده بېت سیاسه تی ئه مریکا له سوريا بې چندين ئامانجی گشتگیر بگرښینه وه؛ کډتاییه ښان به داعش به که مترین زیانی گیانی له ریزی سهربازانی ئه مریکیدا. رښگرې له ئیران له پیکه ښانی که وانه ی شیعی و مانه وهی به هڅزی ئستای بې ململان کړدی و ډاتانی که نداوی خاوه ن هوت. هه وډان بې دیاریکړدی په یوه ندی رښمی سوريا له گه ډگه لانی سوريا به شپوه یه که له قازانجی نه ودا بکه و ته وه و ره زامه ندی تورکیا و هه نډک و ډاتانی تری ناوچه که ش به ده ست بښت، جا ئه م سیاسه ته به مانه وه یان نه مانی ئه سه دیش بېت. سوریا ش به ته وای له باوه شی روسیا نه بېت و وه که خه تر ډک له سره درودراوس نه مښته وه و خاوه نی چه کی کډکوژ نه بېت .

لهم ئامانج و مه به سته گه وړانه ی ئه مریکا رښ و ئه رکی کورد چن ده بېت و چن له قازانجی مه یسه ر کړدی رښگایه کی دوور مه ودا له پښاو گه یشتن به ئمانجگه لډک که له زهره ری ئه مریکا نه بېت و له قازانجی خپل بکه و ته وه، کورد ره فتار بکات و هه ډولست بنو ښت. ئه مه ش سیاسه تکی زږ عاقلانه ی ده وېت که تائست کوردی رښتیاوا له و ئاسته دا یاری کړدووه و هاوکښه جیهانیه کانی به جوانی خو ښته وه و، باشتړین پښتگیری یه کړیزی و یه کبونی خودی کورد و نه بونی ناکډکیه له نیوان خپل یاندا دابین کړدووه. بې یه ناروونی سیاسه تی ئه مریکا له مهر پرسی کورد دوولایه نه یه و ده توانرېت هه میسه خپله لاوازه کانی ئه م زله ښه و نه یارانې بخو ښته وه و له سره ئاوازی ناچار کړجی له ښو هاوکښه که وړه کان کار بکړت، بې نه وهی به رده وام پښویستی به کورد بېت و تاوه کو له دوا جاردا قهواره یه کی جگیر دروست بېت و خودی ئه مریکا و به رښه وه نډیه ستراتیجیه کانی و افهرز بکه ن که نه هڅن ده ستی له و قهواره هه ډگرېت. نه که وه کو کوردی باشوور به هڅکاری خودیه وه که له نیوهی رښگه دا به جځی هڅشتین و ئه م کاره ساته مان به سهردا هات که له جځده ستی هه وه به باشی بیرنه ر کړدنه وه و نه خو ښندنه وهی ئامانجه کانی نه وان دروست بوو.

بې یه، لږه دا ده توانین بښین تاوه کو ئه مریکا لهم ناوچه یه بم ښت، هیچ ئامانجکی خپل به ئاشکرا باس ناکات و له مهر هیچ پرس ډک روونی

هه ټوټه ځای پيشان نادات. ئه مهش وا فهرز ده کات گهلانی خاوهن کيشه به ځایان له نه ټو ټاراسته ټی سیاسه ټی ئه مریکا دا ځایان بېننه وه و بتوانن مانه وه و گرنگی هه ټوټه ست و پټگه ځایان به زه قی به ټټنه وه و قه ده ری ځایان نه خه نه ده ست ئه گهر و مه گهری سرکه وتن و ژرکه وتنی هېچ لایه ک. بټیه ناروونی سیاسه ټی ئه مریکا له مهر کوردانی رټاوا له ده رئه نجامی ململان ټی گه وره ټی خودی ئه مریکا یه له ناوچه که و چټن ټی ره سم کردنی سیاسه ټیانه بټی ماوه یه کی دوور مه ودا و چټن ټی هټنه وه ټی هټمونیانه له به رامبر روسیا و وټاتانی زله ټی تردا. ئا له م روانگه ټی پشت به ځای به ستن و به م خوټندنه وه، کورد ده توان ټی ټگه ځای بد ټټنه وه و تا ئټستا کوردی رټاوا به قوربانیدان و یه کگرتووی ځایان سرکه وتووبون و ئټستا له دووریان ټی خه تهرناکدان له پاش ئه م هټرشه نه گریسه ټی تورکیا بټی سر عه فرین و به سرکه وتینان چه ندین هه نگاو له ئامانجه گه وره که نزیك ده بنه وه و زټر پټش کوردی باشوریش ده که ون.

بټیه، ئه گهر بزاین سیاسه ټی ئه مریکا ناروونه و به ناروونیش ده مټن ټنه وه و ده بټت کورد به ځای نټوان دټره کان بخوټن ټنه وه و هاوکټشه کان شېبکا ته وه و له مهر پټشهاته کان ره فتاری شایسته بکات، نه ک چاوه رټی هه ټوټه ټی راشکاوانه ټی ئه مریکا بټت، ده بټت ئه وه ش له بیري نه چټت که ئه مریکا له هر کات ټکدا ئه گهر یه کتربر له ټاراسته و ئامانجی لایه نه کان له گه ټ ځایدا بیني، ئه وه ټی زټر روونه که خودی ئه م زله ټزه هه موو دټست ټکی ده کاته قوربانی ته نانه ت به رزه وه ندیه بچوکه کانی شی.

به ټام ئه وه ټی روونه لای ئټمه ئه وه یه که زټر ناروونی سیاسه ټی ئه مریکا له مهر کوردستانی رټاوا و یاریه کانی زیاتر له شوټن ټکی تر ده رده که وټت، ئه مهش به گشتی بټی ململان ټی له گه ټ روسیا و خاترگرتنی تورکیا و وه ستان له به رامبر ئیران و رازیکردنی وټاتانی که نداو و هه ټوټه ټی ئه وریا و پرسه چاره نوسسازه کانی له مهر ناوچه که که په یوه سته به جیهانه به گشتیه وه ده گهر ټنه وه، بټیه ئه رکی کوردی رټاوا له به شه کانی تر قورستره.

□